

Máriin hlas

NÁBOŽENSKÉ A SPOLOČENSKÉ OTÁZKY RÍMSKOKATOLÍCKEJ FARNOSTI A OBCE KLČOV

Číslo: 3/2013

Ročník: XV.

Dátum vydania: september 2013

ISSN: 1335-4213

OKTÓBER - MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Miroslav Fabian

Ľudský život predstavuje veľkú knihu, zložitý, jedinečný román. Bezstarostné detstvo, aj keď nemuselo byť bohaté a žičlivé, predsa len bolo krásne. A potom detstvo detí. Úzkosti a trápenia z detskej slzičky a v srdci ešte dodnes teplo a odovzdanosť detskej dlane, v očiach úsmev detských pier.

V myslí sa roja spomienky – na všetko. Na chvíle pohody predovšetkým. Na to, že teraz má už svoje deti a vnúčatá, ktoré oplácajú aj za rodičov lásku svojim starým i prastarým rodičom.

Minú sa roky. Uprostred starostí i radostí. V životnej aktivite človeka. Až jedného dňa je tu - staroba. Ani sa nenazdáme ako, jednoducho je tu.

Vo svojom živote ste prežili rozličné chvíle. Patríte ku generácii, ktorá prešla útrapami vojen a niekoľkých politických a spoločenských premien našej spoločnosti. I napriek nepriazni, čo stávalo sa vám do cesty, celý váš život bol poznačený prácou a láskou k rodine, vašim najbližším. Cez omrvinku ste spoznávali vôňu chleba, cez skromnosť ste vo svojich deťoch šľachtili vzťah k práci a k iným hodnotám.

Návraty do rodičovského domu v dospelosti nám dávajú silu zachovať si vnútornú vyrovnanosť. Často rozmýšľame, odkiaľ vzali naši rodičia múdrosť, keď vedia vždy pochopiť a poradiť. Staroba je múdrosť, lebo je bohatá na skúsenosti.

(pokračovanie na 2. strane)

KLČOVSKÁ MADONA - MATKA POSVÄTNÉHO RUŽENCA

Amantius Akimjak

Október je v celom katolíckom svete zasvätený Ružencovej Panne Márii. Počas ružencovej pobožnosti spolu s Pannou Máriou rozjíname o živote nášho Pána Ježiša Krista.

Podobne je to aj u nás v Klčove. Naša klčovská Madona hľadá na nás z hlavného oltára. V rukách má svojho syna Ježiša. Ak my prideme k nej, ona nám ako najvzácnejší dar ponúka Božieho Syna, Ježiša Krista.

A naozaj ruženec je evanjeliová modlitba. Takto ju nazývali v minulosti i dnes duchovní pastieri i vedeckí pracovníci – profesori teológie. Okrem toho sa lepšie pochopilo, ako ruženec usporiadane postupne rozvíja a dáva najavo, akým spôsobom sa Božie Slovo z milosrdného Božieho rozhodnutia zapojilo do ľudských osudov a uskutočnilo dielo vykúpenia. Veď v ruženci sa príhodne po poriadku uvažuje o základných spasiteľných udalostiach, ktoré sa uskutočnili v Kristovi, od panenského počatia Božieho Slova a tajomstiev Ježišovho detstva až po vrcholné veľkonočné udalosti, to jest požehnané umučenie a slávenie vzkriesenia, a ich účinky v rodiacej sa Cirkvi na Turíce i v samej Panne Márii, keď po tomto pozemskom vyhnanstve bola s telom i dušou vzatá do nebeskej vlasti.

(pokračovanie na 2. strane)

KLČOVSKÁ MADONA - MATKA POSVÄTNÉHO RUŽENCA

(dokončenie z 1. strany)

Pochopilo sa i to, že zadelenie ružencových tajomstiev do troch skupín úplne zodpovedá časovému postupu udalostí, a najmä predkladá spôsob, akým sa pôvodne viera ohlasovala. Okrem toho Kristovo tajomstvo sa predkladá tým istým spôsobom, ako ho chápe sv. apoštol Pavol v Liste Filipanom, v ktorom ohlasuje poníženie, smrť a povýšenie Ježiša Krista. Ruženec sa teda opiera o evanjelium a jeho stredobodom je tajomstvo vtelenia a ľudského vykúpenia. Preto je vonkoncom kristologickou modlitbou. Veď najvlastnejšia zložka ruženca – Litániové opakovanie anjelského pozdravenia Zdravas Mária – premieňa sa na neprestajnú Kristovu chválu. Na Krista ako na najvyššiu métu sa vzťahuje anjelovo posolstvo a pozdrav Kristovej matke: Požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.

Opakovanie Zdravas Mária je akoby osnova, na ktorej sa rozvíja kontemplácia tajomstiev. Lebo Ježiš, ktorý sa spomína v každom Zdravase, je ten istý, ktorého po poriadku predkladajú pripomínané tajomstvá ako Syna Božieho a Syna Panny Márie, ktorý sa narodil v betlehemskej jaskyni, ktorého matka v chráme obetovala. Predkladajú ho ako chlapca, ktorému záleží na tom, čo patrí jeho Otcovi. Predklada-

jú ho ako Vykupiteľa ľudí v smrteľných úzkostiach v Getsemanskej záhrade, bičovaného a korunovaného tŕním. Ďalej krížom obťažného a zomierajúceho na kalvárii. Ale taktiež ho predkladajú ako vzkrieseného z mŕtvych, vystupujúceho do Otcovej slávy, aby zoslal dary Ducha Svätého.

K týmto tradičným tajomstvám ruženca, blahoslavený Ján Pavol II., pridal tajomstvá svetla, ktoré nám pripomínajú čo nás Ježiš učil počas svojho verejného účinkovania od krstu v Jordáne, cez svadbu v Káne, cez ohlasovanie Božieho Kráľovstva s pokáním, cez premenenie na hore Tábor až po ustanovenie Eucharistie ako paschálneho tajomstva a ako pokrm na našu cestu do večného života.

V závere tohto mesiaca chcem sa poďakovať všetkým tým, ktorí podľa svojich možností, sa pravidelne zúčastňovali na októbrových ružencových pobožnostiach a modlili sa nielen za seba, ale aj za svojich drahých i za tých, ktorí kostol dosť často vymeškávajú.

Na príhovor Panny Márie, našej klčovskej patrónky, všetkým obyvateľom Klčova, veľa Božích milostí vyprosuje a praje

Prof. Amantius Akimjak, OFS, farár

Duchovný otec farnosti Klčov,

Mgr. Adam Rataj, kaplán v Klčove

Školské sestry sv. Františka z Assisi a mama

OKTÓBER - MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

(dokončenie z 1. strany)

Rok vašej usilovnej práce oťaželi na strome života ako dozreté ovocie. Postarali ste sa o bohatú úrodu. Tí, ktorým ste venovali svoj život a prácu, vám dnes ďakujú za krásne chvíle detstva i dospelovania, za láskavé slová a múdre rady, za obetavosť, pri ktorej ste nepoznali únavu.

A dnes, keď už máte právo oddýchnuť si po mnohých rokoch práce pre nás, svoj rytmus života ste nepretrhli, nezmenili. Oddychujte, ale nezháľajte – veď vy by ste to ani nedokázali. Venujete sa činnostiam, ktoré vás zaujímajú. Niektorí vo svojich dielničkách, okolo domu, v záhradkách, aby bolo dosť ovocia, jahôd a iných dobrôt pre vnúčikov i pre tých ďalších. Aj to je krásna činnosť, ktorá vie človeka naplniť dobrým pocitom osožnosti. Mnohí z vás svoje sily, skúsenosti a múdrosť odovzdávajú aj v našej obci. Sme vám za to vďační, pretože potrebujeme vaše ruky, vaše rady. Pod šedinami sa skrývajú dlhoročné skúsenosti, ktoré sa často nedajú vyčítať v nijakých knihách.

V mene vedenia našej obce vám úprimne ďakujem

za vašu celoživotnú prácu. Buďte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. V pokoji užívajte život v kruhu svojich najbližších. Nech sú dni vášho zrelého veku preteplené vďačnosťou nás všetkých. Nech je vaša jeseň života plná plodov, krásna, pokojná a slnečná.

KTO JE MINIŠTRANT A ČO ZNAMENÁ MINIŠTROVAŤ?

Čo vlastne znamená miništrovať?

Slovo miništrovať pochádza z latinského slova ministrare a znamená slúžiť, posluhovať. Miništrovaním teda rozumieme posluhovať pri Pánovom oltári, slúžiť pri slávení eucharistickej obety, posluhovať pri vysluhovaní sviatosti i pri ostatných liturgických úkonoch a obradoch. Chlapcov, ktorí vykonávajú túto službu, voláme miništranti. Miništrantská služba je vznešená, posvätná, je to služba rozmnožujúca Božie milosti, služba Pánovi a služba veriacemu ľudu. Vznešenosť miništrantskej služby spočíva v tom, že vo svätej omši sa sprístupňuje nekravavým spôsobom obeta Ježiša Krista na kríži, ktorou sa svojmu otcovi obetoval za naše hriechy sám Boží Syn. Miništrant je po kňazovi najbližšie k samému Ježišovi Kristovi opravdivo, skutočne a podstatne prítomnému vo Sviatosti oltárnej pod spôsobom chleba a vína. Miništrantská služba je anjelská. „Všetci anjeli stáli okolo trónu, starcov a štyroch bytostí, padli na tvár pred trónom, klaňali sa Bohu a volali: Amen! Dobrorečenie a sláva, múdrosť a vďaka, česť a moc i sila nášmu Bohu na veky vekov. Amen.” (Zjv 7, 11-12) To je liturgia neba. Anjeli sa neustále klaňajú Bohu a spievajú na jeho slávu a chválu. To, čo konajú anjeli v nebi, to v našich kostoloch, katedrálach a bazilikách vykonávajú miništranti. Sú teda viditeľnými zástupcami anjelov. Ich úlohou prinášať na oltár liturgické knihy, nádoby a rúcha, chlieb a víno, starať sa o kadidelnicu, dávať veriacim znamenie zvončekom a iné. Miništrantská služba je posvätná. Vo svätej omši prostredníctvom sviatosti Eucharistie nám Pán Ježiš dáva samého seba,

Všetci sme povolaní k spáse, lebo Ježiš Kristus za každého človeka umrel na kríži. Aj za miništranta. Miništrant svojou službou pri oltári je tak blízko k Božím milostiam a darom, že ho Ježiš obdarúva mimoriadnymi milosťami a povoláva k svätosti. To si musí uvedomovať každý miništrant, a preto má byť oddaný, čistý, zbožný, vzorný, usilovný.

Oddanosť miništranta

Miništrant má byť úplne a bezvýhradne oddaný svojej vznešenej a svätej službe pri oltári Pána. Jeho oddanosť spočíva v oddanosti vo viere a v láske. Oddanosť vo viere je základom miništrantskej služby. Je stále verný vo viere svojimi myšlienkami, slovami i skutkami, a to nielen pri miništrovaní, ale aj doma, na ulici v škole.

Čistota miništranta

Čistotou miništranta rozumieme predovšetkým čistotu srdca, vyvierajúcu z pevnej viery v Ježiša Kris-

ta a z vrúcnej lásky k nemu. Miništrant má byť čistý v myšlienkach, slovách i v skutkoch.

Zbožnosť miništranta

Zbožnosť miništranta pramení z jeho viery v Boha a z jeho lásky k nemu a treba ju chápať ako určitý stupeň dokonalosti a svätosti. Miništrant má byť zbožný, aby mohol byť Pánov svätý. Zbožnosť a svätosť je radosť. Radosť v Pánovi.

Áno, prichádzame k Bohu, ktorý nás neustále potešuje. O to viac musí miništrant chápať toto potešenie, túto radosť zo služby pri oltári Pána. Táto radosť má byť radosťou, akú prežívajú anjeli v nebi. Má to byť radosť jeho mladosti, jeho celého života. Miništrant denne prichádza k Bohu, ktorý ho potešuje, dodáva mu silu byť zbožným a svätým. Túto radostnú zvesť a zbožnosť pociťuje stále v kostole aj v škole, doma aj na ulici, medzi priateľmi aj pri hrách, pri učení aj pri práci. Miništrant má pravidelne pristupovať k sviatostiam, najmä k sviatosti zmierenia a k svätému prijímaniu. Pred začatím každého liturgického obradu a po jeho skončení sa má poďakovať Pánu Ježišovi za milosti, ktoré dostal pri najsvätejšej obete. Len miništrant plný zbožnosti, svätosti a radosti je správnym služobníkom oltára a pomocníkom kňazov.

Vzorný miništrant

Chlapec, ktorý sa dobrovoľne rozhodne prislúhovať pri liturgických obradoch, by mal byť vzorom predovšetkým pevnou vierou v Pána Ježiša. Svätý Pavol apoštol povedal: „A keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol.” (1 Kor 13,2) Preto je potrebná láska, ktorá vyplýva z viery v Ježiša Krista. Má byť vzorom v správaní sa v škole i doma. Lebo nežije sám, ale žije s ním Kristus, ktorý je Cesta, Pravda a Život, ktorý je vzorom všetkým i našim mladým kresťanom.

Usilovnosť miništranta

Usilovnosť miništranta spočíva v oddanej službe pri Pánovom oltári. Miništrant si má svoje povinnosti plniť presne. Na liturgické obrady má prichádzať včas, aby mal čas na pokojnú a dôslednú prípravu.

Miništrant sa má usilovne učiť. Má poznať všetky liturgické knihy, rúcha, nádoby a všetko, čo je spojené s miništrantskou službou. Má veľa čítať a študovať náboženskú literatúru a šíriť ju medzi mladými.

Význam miništrantskej služby

Miništranti sú pre život a prácu katolíckej Cirkvi nenahraditeľní. Ich celkový význam spočíva:

a) V priamej oslave Trojjediného prostredníctvom všetkých liturgických úkonov a obradov, na ktorých sa zúčastňujú a pri ktorých sú obdarúvaní zvláštnymi dobrodeniami.

b) V službe Božej velebnosti pri slávení Eucharistie, ktorá mu dodáva slávnostný ráz, robí liturgiu krajšou vznešenejšou a príťažlivejšou.

c) V praktizovaní zákona lásky k Bohu a k blížnemu. Táto žitá láska sa prejavuje v službe Pána a v ochote túto službu vykonávať.

d) V príprave na plnší život v Kristovi. Pán Ježiš veľmi často povolá do svojej vinice týchto malých a mladých služobníkov oltára, volá ich plnšie žiť v kňazskom a reholnom povolaní v Ježišovi Kristovi na ich spásu a na záchranu iných nesmrteľných duší.

e) V hlbšom prežívaní života viery. Táto ich viera je vzorom pre iných mladých ľudí. Miništranti veľmi často plnia misijnú úlohu Cirkvi medzi svojimi vrstovníkmi. Sú to mladší a najoddanejší katolícki misionári.

Podľa knihy Miništranti spracoval
PhDr. Peter Pekarčík

Stanovisko ZMOS k hospodáreniu samospráv a plneniu memoranda

Združenie miest a obcí Slovenska konsolidáciu rozpočtu verejnej správy považuje za prioritnú úlohu a aktívne sa k tejto úlohe hlási. Obce a mestá dlhodobo zabezpečujú šetrenie v rámci svojich rozpočtov a v rozsahu svojich zákonných kompetencií.

Je vecne preukázateľné, že samospráva šetrí viac ako štát. Výdavky štátneho rozpočtu od vypuknutia krízy vzrástli o 41 %, výdavky obcí bez finančných operácií, čo sú porovnateľné ukazovatele, vzrástli iba o 5,9%. Markantný je aj rozdiel vo vynakladaní administratívnych výdavkov na činnosť a technické zabezpečenie úradov, poslancov a rôznych poradných orgánov na úrovni štátu a obcí. Skutočné výdavky v tejto oblasti v štátnom rozpočte vzrástli od roku 2008 do roku 2012 o 33,9%, ale v obciach len o 3,8%. Tento údaj jasne dokumentuje, kto a ako šetrí a konsoliduje a kde je potrebné zamerať prioritnú pozornosť na štrukturálne reformy a organizačné zmeny.

ZMOS v záujme konsolidácie verejných financií pristúpil tiež k tomu, že štát obciam počnúc rokom 2012 každoročne znižuje príjem výnosu daní zo 70,3% na 65,4%, čo je ročné zníženie o takmer 100 mil. €, ktoré zostávajú k dispozícii štátnemu rozpočtu!

Samosprávy preto odmietajú medializované interpretácie vlády o nedostatočnom konsolidačnom úsilí miest a obcí a ich podiele na schodku verejného rozpočtu.

Ministerstvo financií používajú metodiku ESA 95 poukazuje na to, že obce a mestá neplnia memorandum a schodok v ich schválených rozpočtoch prekračuje dohodnutý rámec. Obce a mestá sa v memorande na základe skúseností z minulosti a v dobrej viere pomôcť národnému hospodárstvu sa v Memorande dočasne zaviazali ušetriť 10% na službách a 5% na mzdových nákladoch. Hospodárili a hospodária zodpovedne, realita je lepšia ako bol plánovaný rozpočet. Prebytok spoločného hospodáre-

nia miest a obcí k 30.6.2013 bol vykázaný v sume 228 mil. eur, čo je viac o 18 mil. eur ako za rovnaké obdobie v roku 2012. Tento výsledok dosiahli mestá a obce aj napriek prepadu rozpočtovaného výnosu dane z príjmov fyzických osôb, ktorý je rozhodujúcim zdrojom ich financovania. Je to predpoklad, že sa v závere roka priblížia k želaným výsledkom. Napriek tomu, že vláda v rozpore s Memorandom prijala zákony, ktoré majú finančné dopady na hospodárenie samospráv a odsúhlasila navýšenie mzdových nákladov na školských zamestnancov.

Samosprávy robia všetko, čo je v ich silách, aby hospodárili čo najefektívnejšie, hľadajú ďalšie rezervy, niekedy až na hranici kvality servisu občanom. Sú tu však záväzky a pohľadávky, ktoré vyplývajú pre obce a mestá z implementácie europrojektov a už rozbehnutých investičných aktivít, ktoré sú pre občanov, ale môžu ovplyvniť hospodárske výsledky obce a ohroziť plnenie Memoranda. Samosprávy preto odmietajú tzv. selektívny postih nekonsolidujúcich obcí a miest, ako nekorektný a v praxi ťažko realizovateľný.

Primátori a starostovia upozorňujú, že situácia v mestách a obciach je neudržateľná, dlhodobé šetrenie a znížovanie príjmov pre obce a mestá prináša zastavenie rozvoja a ekonomického rastu regiónu a rapídne zníženie kvality života jeho obyvateľov. Výrazný pokles kapitálových výdavkov a celkové očakávané hospodárske výsledky v ďalších rokoch môžu priniesť paralyzáciu samosprávy a ochromenie plnenia jej zákonných povinností.

Členovia ZMOS odporúčajú, aby vláda hľadala rezervy vo vlastných rozpočtoch a v rozpočtoch ňou riadených organizácií a obchodných spoločností, kde, ako ukazujú štatistické údaje, sú rezervy. Žiadajú, aby sa vrátila k skutočne partnerskému dialógu so samosprávami, a hľadala riešenia v prospech obyvateľov miest a obcí.